

"Σχέσεις Πολιτείας-Εκκλησίας"

Προγραμματικό Συνέδριο ΠΑΣΟΚ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΠΑΣΟΚ

18-19 Μαΐου 2007

Παρέμβαση Άννας Καραμάνου,

(Μέλος Εθνικού Συμβουλίου ΠΑΣΟΚ, τ.
ευρωβουλευτής)

**"ΣΧΕΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ - ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ", κεφάλαιο
VII του προγραμματικού πλαισίου, σελ. 79**

Το πλαίσιο Προγράμματος θέτει ξεκάθαρα το θέμα της διάκρισης των σχέσεων Πολιτείας-Εκκλησίας, με στόχο *"ρυθμίσεις που θα απαλλάξουν την εκκλησία από κρατικές εξαρτήσεις και από πρακτικές ξένες προς τον ευρωπαϊκό συνταγματικό πολιτισμό"*. Στο πλαίσιο αυτό, επανέρχομαι σε παλιότερες προτάσεις μου για αλλαγές, το 90% των οποίων αφορούν την κοινή νομοθεσία και μπορούν να πραγματοποιηθούν άμεσα από την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, χωρίς να χρειάζεται αναθεώρηση του Συντάγματος.

Στη κατεύθυνση αυτή καταθέτω 10 προτάσεις για τον απογαλακτισμό της εκκλησίας από το κράτος. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές είναι:

1. Ο όρκος: Να καταργηθεί ο όρκος της κυβέρνησης, του Προέδρου της Δημοκρατίας και των βουλευτών *«στο όνομα της Αγίας και Ομοούσιας και Αδιαίρετης Τριάδας»*, με βάση το άρθρο 13 του Συντάγματος περί θρησκευτικής ελευθερίας. Ο όρκος ότι θα

φυλάσσουν το Σύνταγμα και τους νόμους να γίνεται μόνον ενώπιον της Βουλής

2. Μεταξικοί νόμοι 1363/38, 1369/38 και 1672/39 περί προσηλυτισμού και ευκτηρίων οίκων:

Οι νόμοι αυτοί, πέραν του ότι υποτιμούν το πνευματικό επίπεδο του μέσου Έλληνα πολίτη, συγκρούονται, τόσο με τις σύγχρονες αντιλήψεις περί θρησκευτικής ελευθερίας και την συνταγματικά κατοχυρωμένη ανεξιθρησκία, όσο και με την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Ο ποινικός διασυρμός ατόμων και ομάδων με βάση την άσκηση των θρησκευτικών τους καθηκόντων, αμαυρώνει την εικόνα της Ελλάδας στον διεθνή χώρο και ιδιαίτερα στους ευρωπαϊκούς θεσμούς, όπως στο Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, στο οποίο συχνά προσφεύγουν οι διωκόμενοι. Όπως τονίζει σε σχετικό πόρισμά του ο Συνήγορος του Πολίτη *«ακόμη και σε περιπτώσεις όπου οι παραπεμπόμενοι κηρύσσονται αθώοι, η ποινική διαδικασία συνιστά αφ'εαυτής έναν μη επανορθώσιμο διασυρμό και θέτει την άσκηση της θρησκευτικής λατρείας υπό το διαρκές φάσμα της δικαστικής εμπλοκής και ταλαιπωρίας...»*

3. Τα μάθημα των θρησκευτικών στα σχολεία να αντικατασταθεί με την θρησκευσιολογία.

Είναι απαράδεκτο το κράτος να δίνει κατήχηση για συγκεκριμένη θρησκεία μέσω του σχολείου.

4. Οι εκκλησιαστικές σχολές να είναι ανοιχτές και στα δύο φύλα.

Με βάση την συνταγματική επιταγή και την αρχή της ισότητας των φύλων οι γυναίκες θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε όλες τις σχολές και σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης, όπως έγινε τελικά και με τις στρατιωτικές σχολές.

5. Να καταργηθεί ο ν. 2623 του 1953 που ποινικοποιεί την παραβίαση του αβάτου του Αγίου Όρους από τις γυναίκες.

Ο νόμος αυτός, που πιστοποιεί με τον πιο χαρακτηριστικό

τρόπο την εμπλοκή της κρατικής με την εκκλησιαστική εξουσία, σήμερα, με την πλήρη αναγνώριση της ισότητας ανδρών και γυναικών, δεν έχει ούτε δημοκρατική, ούτε νομική, ούτε ηθική, ούτε δημοκρατική νομιμοποίηση. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δύο φορές έχει γνωμοδοτήσει σχετικά.

6. Αγιασμοί: Προκαλούν σύγχυση αρμοδιοτήτων κράτους και Εκκλησίας, όταν θεσμοθετούνται και πραγματοποιούνται στη δημόσια σφαίρα. Η Ελληνική Βουλή είναι η μοναδική στην Ευρωπαϊκή Ένωση που ξεκινά τις εργασίες της με αγιασμούς, οι οποίοι καλόν είναι, στο πλαίσιο και της σύγχρονης δημοκρατικής πολυπολιτισμικής κοινωνίας να περιορισθούν στην ιδιωτική σφαίρα.

7. Καύση νεκρών: Η Ελλάδα είναι και πάλι η μόνη χώρα της ΕΕ που δεν διαθέτει ακόμη σχετικό νομοθετικό πλαίσιο, χωρίς θεωρητικά να την απαγορεύει. Κι εδώ παρεμβαίνει η Εκκλησία, παραβιάζοντας θεμελιώδη ατομικά δικαιώματα και ελευθερίες, με αποτέλεσμα όσοι επιθυμούν αποτέφρωση να ταξιδεύουν μετά θάνατον, συνήθως στη γειτονική μας Βουλγαρία.

8. Πολιτική κηδεία: Όπως και για την καύση των νεκρών κι εδώ χρειάζεται σχετική νομοθεσία.

9. Οι μητροπόλεις από ΝΠΔΔ να γίνουν ΝΠΙΔ. Γιατί, άραγε, για να διορισθεί ένας μητροπολίτης θα πρέπει να εκδίδεται διάταγμα του Υπουργού Παιδείας; Γενικώς θα πρέπει να γίνουν οι αναγκαίες θεσμικές αλλαγές, ώστε η Εκκλησία να πάψει να είναι διοικητική προέκταση του κράτους και η πολιτεία να μην έχει καμία ανάμειξη στα εσωτερικά της.

10. Εκκλησιαστική περιουσία: Ουδείς γνωρίζει το ύψος της. Γι αυτό χρειάζεται να ξεκινήσει διαβούλευση μεταξύ κράτους-εκκλησίας για την

καταγραφή της, τη φορολόγηση και τη διαφανή διαχείρισή της.

Σχετικά με τη μισθοδοσία των κληρικών, εφόσον βασικός σκοπός του κράτους είναι η ικανοποίηση των αναγκών των πολιτών, τότε θα πρέπει να συνεχισθεί, αφού η πίστη, η πνευματικότητα και η θρησκευτική λατρεία αποτελούν διαχρονικό πολιτισμικό φαινόμενο και ανθρώπινη ανάγκη.

Είναι αυτονόητο ότι οι προαναφερθείσες απλές θεσμικές μεταρρυθμίσεις χρειάζεται να συνοδευτούν από εσωτερικές μεταρρυθμίσεις, ώστε να ξαναγίνει η Εκκλησία κομμάτι της κοινωνίας των πολιτών και δυναμικός πόλος πνευματικότητας και προώθησης των χριστιανικών αξιών της ειρήνης, της κοινωνικής αλληλεγγύης, της ισότητας και της κοινωνικής δικαιοσύνης, αξιών που συμπίπτουν εν πολλοίς με τις αξίες των σοσιαλιστικών και σοσιαλδημοκρατικών κομμάτων.